

רשומות

הצעות חוק

6 ביוני 1972

999

כ"ד בסיון תשל"ב

עמוד

356

חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון מס' 5), תשל"ב—1972

360

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 9), תשל"ב—1972

מתפרסמת בזה מטעם הממשלה הצעת תיקון לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה) :

מבוא

חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט-1949, נתקבל בכנסת סמוך לסיום מלחמת השחרור, כשצריך היה להבטיח מקומות עבודה לאלפי חיילים משוחררים אשר נאלצו לעזוב את עבודתם לרגל שירותם הצבאי.

החוק מטיל על מעביד את החובה להחזיר לעבודה חייל משוחרר שעבד אצלו, סמוך לפני התגייסותו, לפחות תקופה של ששה חדשים; במסגרת חובה זו על המעביד לקבל בחזרה את החייל המשוחרר לאותה עבודה בה עבד סמוך לפני התגייסותו ובתנאים שאינם גרועים מן התנאים בהם היה עובד אילו לא התגייס. אם אין ההחזרה לעבודה ובתנאים כאמור אפשרית – על המעביד לקבל את החייל המשוחרר לעבודה הטובה ביותר ובתנאים הטובים ביותר האפשריים בנסיבות הענין.

חייל משוחרר שנתקבל בחזרה לעבודה לפי החוק, אין חובה להעסיקו אלא למשך תקופה של ששה חדשים. לאחר תקופה זאת אין לחייל המשוחרר כל עדיפות על פני עובדים אחרים, ויחולו לגביו החוק, הנהג והתנאים של כל חוזה עבודה החלים על פיטורי עובדים במפעל.

במרוצת השנים התברר כי ביצועו של החוק פוגע בצורה קשה בהעסקת נוער בגיל קדם-צבאי. מעבידים נוהגים לצמצם בצורה ניכרת קבלת בני נוער בגיל קדם-צבאי לעבודה, ולאחר שאלה הגיעו לגיל 17 נוהגים לפטר אותם, כדי לא להקנות להם עילה לתבוע את הזכות לחזור לעבודה עם שחרורם מהשירות הצבאי.

כתוצאה מכך נוצר מצב שבני נוער, שאינם ממשיכים בלימודים התיכוניים או שמפסיקים אותם לפני סיומם, אינם נקלטים בחיי עבודה. אף נערים שסיימו בתי ספר מקצועיים בטרם הגיעו לגיל הגיוס מתקשים למצוא עבודה, בעיקר בשנה שלפני התגייסותם. נמצא שכוח אדם מקצועי שבהכשרתו המקצועית הושקע כסף רב אינו מנוצל ונגזר עליו להיות מובטל בתקופה שבין סיום הלימודים לבין מועד התייצבותו לשירות צבאי.

יתר על כן, הנסיון הוכיח כי קיים ספק רב לגבי מידת התועלת הצומחת לחייל המשוחרר כתוצאה מהפעלת הזכות לחזור לאותו תפקיד במפעל אותו מילא בהיותו נער. העובד הצעיר מתקבל לעבודה בעודו נער והתפקידים שהוא ממלא במסגרת עבודתו מותאמים לגילו הצעיר. עם שחרורו מהצבא, לעתים כבעל דרגה, אין תפקידו הקודם הולם אותו יותר ותפקיד אחר, המתאים לגילו ולמעמדו שלאחר שירותו הצבאי, לא תמיד נמצא, בגלל או בכלל. יתירה מזו: החזרת חייל משוחרר לעבודה כרוכה בדרך כלל בפיטוריו של עובד אחר, אף הוא חייל משוחרר.

הסתדרות הנוער העובד ביקשה וחזרה וביקשה לבטל אותה "זכות" העומדת לבני הנוער לאחר שחרורם משירות סדיר, בהיותה משוכנעת כי "זכות" זאת יותר משמביאה תועלת גורמת נזק. למשאלה זו לתיקון החוק הצטרף אף האיגוד המקצועי של ההסתדרות הכללית.

לפני ארבע שנים מינה שר הבטחון ועדה לענין זה, שהיתה מורכבת מנציגי משרד הבטחון, העבודה, המשפטים והצבא. הועדה המליצה שלא להטיל על המעביד חובת החזרה לעבודה של חייל משוחרר, שהתגייס לשירות צבאי בטרם מלאו לו 20 שנה, בדרך של חובה מוחלטת, אלא אף חייל משוחרר כאמור, אם לא מצא תוך שנה אחת מיום שחרורו מהשירות עבודה או עיסוק אחר, יהיה זכאי תוך אותה שנה לתעסוקה במסגרת עבודה יזומה או להכשרה מקצועית; ואם לא הופנה לעבודה יזומה או להכשרה מקצועית, יהיה זכאי לתשלום דמי אבטלה. זכותו תהיה איפוא זכות קדימה, אבל לא יהיה בכך כדי לפגוע במי שעובד בפועל אצל מעבידו.

בינתיים, הממשלה יזמה הצעת חוק בטוח אבטלה בדרך תיקון חוק הביטוח הלאומי. לפי חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 7), תשל"ב-1972, יונהג ביטוח אבטלה ועם חוג המבוטחים נמנה, בין היתר, חייל ששירת שירות סדיר על פי חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 (נוסח משולב) מיום שחרורו מהשירות ולמשך שנה מאותו יום. לחייל משוחרר כאמור, שלא תעמוד לו זכות הקדימה לפי החוק במידה ויהיה מובטל במשך תקופת שנה מיום שחרורו, ישולמו לפי החוק האמור דמי אבטלה בשיעור שייקבע לגבי כל מובטל אחר, בלי שתידרש לגביו תקופת אכשרה. בכל זאת נשארו מקרים שבהם תהיה חובה על מעביד להחזיר חייל משוחרר לעבודתו, והם מפורטים בסעיף 5א החדש, המוצע בסעיף 2 להצעה. לפיכך אין ההצעה באה להשמיט את הוראות החוק העוסקות בחובת החזרה, אולם הפעלתן תהיה נדירה.

**חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון מס' 5),
תשל"ב-1972**

1. בסעיף 1 לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט-1949: (להלן – החוק העיקרי) –

(1) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) שירות סדיר לפי הפרק השלישי לחוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב]², אף אם שירות זה הוא אך מכוח סעיף 26 לחוק האמור (להלן – שירות סדיר);"

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) לענין חוק זה דין שירות בצבא-הגנה לישראל על פי התחייבות לשירות קבע כדין שירות סדיר, אם הוא בא בתכופף לאחר תקופת שירות סדיר, ותקופתו, בין על פי התחייבות אחת ובין על פי מספר התחייבויות רצופות, אינה עולה על שתי שנים."

2. (א) במקום סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:

5. לשכת עבודה – לגבי מפעל – היא לשכת עבודה של שירות התעסוקה כאמור בחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959, שהמפעל נמצא בתחומה.

החלפת סעיף 5 והוספת סעיף 5א

לשכת עבודה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 סעיף 5 לחוק העיקרי מגדיר לשכת עבודה כך: "לשכת עבודה – לגבי מפעל – היא לשכת העבודה הכללית הנתונה לפיקוח שר העבודה והביטוח העממי, אשר המפעל נמצא בתחום פעולתה". מוצע עתה לאמץ את ההגדרה של לשכת עבודה, כפי שהיא נקבעה בחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959, בדרך כלל מתייצב אדם לשירות סדיר כשהוא בגיל 18. אם הוא אינו פונה לפני שירותו הצבאי ללימודים תיכוניים, התקופה שיוכל לגולה לעבודה היא ארבע שנים לכל היותר, ועם הרחבת לימוד חובה עד גיל 15, תקופה זו הועמדה על שלוש שנים.

התפקידים שבגי נועד בגיל 18-15 ממלאים בתהליכי העבודה הם משניים ויש בהם יותר משום לימוד והכשרה לעובד עצמו מאשר תרומה לקידום תהליכי הייצור.

על כן מוצע כי לגבי חייל משוחרר משירות סדיר חובת החזרתו לעבודה לא תחול בדרך כלל. במקומה תהיה לו זכות קדימה להתקבל לעבודה, כמוסבר בהמשך. ברם, ישנם מקרים של חיילים ששירותם הופסק באמצע, בין מטעמי משק ובין מטעמים אחרים, והם הספיקו בתקופת ה"דחיה" להכות שרשים בחיי העבודה, ומוצע להשאיר לגביהם את חובת החזרה לעבודה בעינה. חובת החזרה לעבודה תחול רק לגבי חייל משוחרר אשר לפני הדחיה הספיק לשרת לפחות את מחצית תקופת השירות הסדיר, ובמשך הדחיה הוא עבד במפעל הנדון לפחות שנה אחת.

(1) סעיף 1(א)(1) לחוק העיקרי מגדיר שירות צבאי כ"שירות מלא בצבא-הגנה לישראל". הגדרה זו היא עתה מיושנת וחסרת כל משמעות. בחוק שירות בטחון, תשי"ט-1949, שהכנסת אישרה אותו כמחצית השנה לאחר אישורו של החוק העיקרי מכונה אותו שירות "שירות סדיר" ועל כן מוצע, לשם איחוד המינוח בשני החוקים, לאמץ את ההגדרה של שירות סדיר שההוראות החלות עליו נקבעו בפרק השלישי של חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב].

(2) סעיף 39א לחוק העיקרי קובע:

"הוראות סעיפים 6 ו-19 לא יחולו על חייל משוחרר שערב שחרורו שירת שירות מלא בצבא-הגנה לישראל על פי התחייבות לשירות-קבע, אלא אם נתמלאו בו שני אלה:

- (א) לאותו שירות קדמה ללא-הפסק תקופת שירות צבאי על פי התחייבות לשירות-קבע;
- (ב) הוא התחייב לשירות-קבע, בין על פי התחייבות אחת ובין על פי התחייבויות רצופות אחדות לתקופה כוללת של לא יותר משתי שנים."

בסעיף 5 להלן מוצע לבטל את סעיף 39א. במקומו מוצע לקבוע כאן, כי שירות קבע, שנתמלאו בו שני התנאים שבסעיף 39א, דינו לענין החוק המוצע כדין שירות סדיר וכי הוא יעניק מעתה למשוחרר מאותו שירות את זכות הקדימה להתקבל בחזרה לעבודה שהיה מועסק בה לפני התגייסותו.

1 ס"ח תשי"ט, עמ' 113; תשי"א, עמ' 58; השי"ד, עמ' 224; תשכ"ט, עמ' 76; תשל"ל, עמ' 121.

2 ס"ח תשי"ט, עמ' 286.

3 ס"ח תשי"ט, עמ' 32.

סייג לתחולה 5א. בכפוף להוראות סעיף 19א לא יחולו הפרק השני וסעיפים 19 ו-36 על חייל משוחרר משירות סדיר אלא אם נתקיימו בו כל אלה:

(1) המשך שירותו נדחה לפי סעיף 28 לחוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב];

(2) הוא שירת שירות סדיר לפני דחייתו כאמור לפחות מחצית התקופה של שירותו הסדיר;

(3) בתקופת הדחיה הוא הועסק במפעל לפחות שנה רצופה אחת.

(ב) שום דבר בסעיף זה לא יתפרש כאילו בא לגרוע מזכויותיו של חייל משוחרר משירות שאיננו שירות סדיר.

8. בסעיף 8(ב) לחוק העיקרי, במקום "ועדת ערעור" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969"⁴.

תיקון סעיף 8

4. בפרק הרביעי לחוק העיקרי -

תיקון הפרק הרביעי

(1) במקום הכותרת יבוא: "פרק רביעי: זכות קדימה";

(2) בסעיף 19 לחוק העיקרי, במקום כותרת השוליים יבוא "עובד זמני";

(3) אחרי סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

19א. (א) בסעיף זה, "חייל משוחרר משירות סדיר" - למעט -

"חייל משוחרר משירות סדיר"

(1) מי שחל עליו הפרק השני מכוח האמור בסעיף 5א;

(2) מי שקיבל פיצויי פיטורים מבעל המפעל בנסיבות המפורטות בסעיף 6(ב).

(ב) לחייל משוחרר משירות סדיר תהא תוך שנה אחת מיום השחרור זכות קדימה להתקבל במפעל שבו היה מועסק ארבעה שבועות

דברי הסבר

19. (א) חייל משוחרר שסמוך לפני התגייסותו היה עובד זמני במפעל, תהיה לו תוך שנה אחת מיום שחרורו, זכות קדימה לקבלת עבודה באותו מפעל.
(ב) עובד זמני במפעל, פירושו, לצורך סעיף זה, מי שאיננו עובד קבוע בו ושהועסק בו לפחות ארבעה שבועות רצופים; ורציפות בעבודה אין רואים אותה כנפסקת על ידי שהעובד נעדר מעבודה במקרים המפורטים בסעיף 4(ב).

לפי זה יחול צמצום קיצוני בתחולת הפרק השני של החוק, העוסק בחובת ההחזרה לעבודה, בתחולת סעיף 19, שענינו זכות קדימה לחייל משוחרר שהיה עובד זמני בלבד במפעל, ובתחולת סעיף 36, הדין בחובה להמשיך ולשלם לקופת תגמולים בזמן שירותו הסדיר של עובד המפעל.

בעל מפעל יהיה חייב מעתה לתת לחייל המשוחרר את זכות הקדימה להתקבל חזרה לעבודה. זכות קדימה זו ניתנת להפעלה רק אם המפעל יודק לעובד מסוגו של החייל המשוחרר תוך תקופה של שנה מיום שחרורו מהשירות.

3. לפי חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, מוענקת לבית דין אזורי לעבודה סמכות שהיתה בידי ועדת ערעור לפי החוק העיקרי, ורוב סעיפי החוק העיקרי תוקנו בהתאם. עקב טעות, לא תוקן סעיף 8(ב), ומוצע לתקנו עתה.

לחייל משוחרר שנתקבל לעבודה מכוח זכות קדימה יהיו הזכויות הניתנות לחייל משוחרר שנתקבל לעבודה מכוח חובת ההחזרה, ואסור יהיה לפטרו מעבודתו תוך תקופה של ששה חדשים מהיום שבו נתקבל.

4. הפרק הרביעי לחוק כותרתו "זכות חייל משוחרר שהיה עובד זמני", ובו סעיף אחד, סעיף 19, שכותרת השוליים שלו "זכות קדימה". חו לשנו של הסעיף:

4 ס"ח תשכ"ט, עמ' 70.

רצופים לפחות סמוך לפני תחילת השירות, ובמקרה של דחיית השירות – סמוך לפני תחילת המשך השירות, לעבודה במקום עבודה במפעל, ובלבד –

(1) שהחייל המשוחרר מתאים לאותה עבודה מבחינת כשירותו וסגולותיו;

(2) שהוגשה בקשה לבעל המפעל למימוש זכות הקדימה במועד ובדרך הקבועים בסעיף 7;

(3) שמקום העבודה פנוי בשעת הגשת הבקשה או מתפנה לאחר מכן, תוך שנה אחת מיום השחרור.

(ג) הוגשה בקשה למימוש זכות הקדימה לפי סעיף זה, חייב בעל המפעל להודיע לחייל המשוחרר בכתב על כל מקום עבודה שזכות הקדימה חלה עליו, ועל המועד שבו על החייל המשוחרר להתייצב לעבודה (להלן – הודעת ההתייצבות).

(ד) חייל משוחרר שנתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף קטן (ב), דינו כדין זכאי להתקבל לעבודה לפי סעיף 6, ואם נתקבל לעבודה – דינו כדין מי שנתקבל לפי הסעיף האמור, והכל כשאין בחוק זה הוראה אחרת מפורשת או משתמעת; אולם לא יחולו עליו סעיפים 10 ו-11(ב), ותקופת שירותו הסדיר לא תבוא במנין תקופת עבודתו במפעל לענין קביעת הסכום של פיצויי פיטורים.

(ה) לענין תחולתו של סעיף 8 על חייל משוחרר משירות סדיר יהא היום שבו חייב בעל המפעל לקבלו לעבודה –

(1) במקום עבודה הפנוי בשעת הגשת הבקשה למימוש זכות הקדימה לפי סעיף זה – המועד שנקבע באותה בקשה;

(2) בכל מקרה אחר – המועד שנקבע בהודעת ההתייצבות או המועד שהודיע עליו החייל המשוחרר לבעל המפעל בכתב, משנדע לו על המשרה המתפנית, הכל לפי המוקדם, ותקופת שלושים יום לתחילת העבודה כאמור ברישה לסעיף 8(ג) תתחיל עם יום המסירה של הודעת ההתייצבות.

(ו) זכות קדימה לפי סעיף זה עדיפה על זכות קדימה אחרת לפי חוק זה או התקנות על פיו.

(ז) היו שנים או יותר שלהם זכות קדימה לפי סעיף זה במפעל פלוני ומספר מקומות העבודה הפנויים בו אינו מספיק כדי לקבל את כולם לעבודה, זכותו של הוותיק מהם באותו מפעל – עדיפה.

(ח) רציפות בעבודה לענין סעיף זה לא תופסק על ידי היעדרות העובד בנסיבות המפורטות בסעיף 4(ב).

ביטול סעיף 39 .5 .סעיף 39 לחוק העיקרי – בטל.

דברי הסבר

סעיף 5 הוראות סעיף 39 נקבעו עתה בסעיף 1(1) (ראה דברי הסבר לסעיף 1(2)).

6. במקום סעיף 41 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 41
והוספת סעיף 41א

41. העדרו של עובד מעבודתו במפעל לרגל שירות חלקי לא ייראה כהפסקה בריצפות עבודתו במפעל, ואם פיטר בעל מפעל עובד בשל שירותו בשירות חלקי, בטלים הפיטורים.

זכות עובד
בשירות חלקי

41א. המצאת מסמכים לפי חוק זה יכול שתהא בדואר; הוראה זו לא תגרע מן האמור בתקנות סדר הדין על פי חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט—1969.

המצאת מסמכים

7. בסעיף 43 לחוק העיקרי —

תיקון סעיף 43

(1) בסעיף קטן (א), בסוף פסקה (2) יבוא "אולם להוראות שבו ושבתקנות על פיו יהא תוקף על אף האמור בחוק שירות התעסוקה, תשי"ט—1959";
(2) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (א1) יבוא:

"(ב1) חייל משוחרר משירות סדיר אשר לו זכות להתקבל לעבודה לפי סעיף 19 ושהגיש בקשה על פיו, אך לא נתקבל לעבודה";

ביטול סעיף 35
לחוק שירות-
מילואים
(תגמולים)

8. סעיף 35 לחוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט—1959 [נוסח משולב] 5 — בטל.

דברי הסבר

סעיף 6 סעיף 41 לחוק העיקרי קובע:

(א), (ב) ו-(ג) של סעיף 41 כל משמעות מעשית ומוצע לבטלם.

לעומת זה באים סעיפים קטנים (ד) ו-(ה) למונע פיטור רים שרירותיים בשל שירות מילואים, והצורך בסעיפים קטנים אלה בעינו עומד; אלא שמן הראוי שההגנה לפי הסעיפים הקטנים כאמור תינתן לכל עובד ולא רק לעור-בד קבוע.

(1) חוק שירות התעסוקה, תשי"ט—1959, סעיף 7 קובע, לענין קבלת עובדים, זיקת חובה ללשכת העבודה ולתיזוכה, ואילו הוראות החוק העיקרי והוראות החוק המוצע קובעות לגבי חיילים משוחררים סטייה מעקרון זה. על כן מוצע להעניק להוראות האמורות עדיפות על פני הוראות חוק שירות התעסוקה.

(2) בעל מפעל שסירב לקבל בחזרה לעבודה חייל משוחרר משירות סדיר הוכאי להתקבל לעבודה מכוח זכות הקדימה, והחייל המשוחרר לא נתקבל לעבודה, יהיה החייל זכאי לפיצוי פיטורים, אם חוק פיצוי פיטור רים, תשכ"ג—1963, או הסכם קיבוצי או הסכם אחר מזכה אותו כקבלתם, או לכל זכות אחרת העומדת לעור-בד מפוטר מכות החוק או ההסכם החל על אותו מפעל.

סעיף 35 לחוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט—1959 [נוסח משולב], קובע לאמור: "הוראות הסעיפים הקטנים (א), (ב) ו-(ג) לסעיף 41 לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט—1949, לא יחולו על עובד המשרת במילואים אף אם

(א) עובד קבוע במפעל הנעדר מעבודתו לרגל שירות חלקי ואינו מקבל שכר בעד שירותו החלקי, או ששכר שירותו החלקי פחות משכרו הרגיל, זכאי לקבל מאת בעל המפעל בעד ימי היעדרו שכר רגיל או את ההפרש בין שכרו הרגיל ובין שכר שירותו החלקי, הכל לפי הענין; אולם בעל מפעל לא יהיה חייב לשלם לעובד שכר או הפרש שכר כאמור יותר מאשר בעד שנים עשר יום במשך שלושה חדשים.

(ב) שכר רגיל הוא השכר המשתלם לעובד בעד יום עבודה רגיל, בלי שעות נוספות.

(ג) שכר המנוע לעובד על פי סעיף קטן (א) דינו כדין חוב אזרחי בכל הנוגע לתביעה לדין.

(ד) היעדרו של עובד קבוע מעבודתו במפעל לרגל שירות חלקי לא יראו אותו כהפסקה בריצפות עבודתו במפעל, ואפילו תקופת היעדר עולה על שנים עשר יום במשך שלושה חדשים.

(ה) פיטר נותן עבודה עובד מתוך כוונה להתחמק מחובות שסעיף זה מטיל עליו, יראו את הפיטורים כפיטורים שלא כדין.

שירות מילואים כמשמעותו בחוק שירות בטחון, תשי"ט—1959 [נוסח משולב], הוכרו כשירות חלקי עוד בשנת תשי"ב—1952, והמשרת בשירות מילואים זכאי לתגמולים לפי חוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט—1959 [נוסח משולב]. כן אין לשלושת הסעיפים הקטנים

5 ס"ח תשי"ט, עמ' 306.

9. חוק זה לא יגרע מזכויותיו של מי ששירת שירות סדיר או שהחל לשרת בו לפני תחילתו של חוק זה.

דברי הסבר

הוכרו שירותו כאמור כשירות חלקי לצורך החוק האמור.
 עם ביטול סעיף 41(א), (ב) ו-(ג) לחוק העיקרי אין יותר צורך בסעיף 35 ומוצע לבטלו.
 סעיף 9 זוהי הוראת מעבר הבאה לשמור על זכויות מוקנות, והיא מבהירה כי כל מי שהתגייס לצבא שעה שהוראות החוק העיקרי בדבר חובה להחזיר לעבודה חייל משהחזר משירות סדיר היו בתוקף – לא יפגע החוק המוצע בזכויותיו.

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם חבר הכנסת:

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 9), תשל"ב-1972

הוספת סעיף 4א

1. בחוק לימוד חובה, תש"ט-1949¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 4 יבוא:

4א. (א) השר או מי שהוסמך מטעמו, או רשות חינוך מקומית, רשאים להורות כי ילד או נער בגיל לימוד חובה יעבור בדיקות רפואיות או בדיקות אחרות, כדי לקבוע התאמתו או כשרו ללמוד במוסד חינוך מוכר מסויים; ניתנה הוראה כאמור, תחול על הילד או הנער ועל כל אחד מהוריו החובה לאפשר את הבדיקות האמורות, ואם סירבו להישמע להוראה, דינו של כל אחד מההורים – מאסר חודש ימים, זולת אם הוכיח מעל לכל ספק סביר שעשה כמיטב יכולתו כדי שהילד או הנער יעבור את הבדיקה האמורה.

"חובה בדיקה"

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יישלח ילד או נער לבדיקה האמורה אלא לאחר שמגהל מוסד החינוך שבו לומד הילד התייעץ עם מומחה או רופא מתוך רשימה שקבע השר.

(ג) ניתנה הוראה לבדיקה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי כל אחד מההורים, תוך 21 יום מיום שקיבל הודעה בכתב על חובת הבדיקה, לערר על ההוראה לפני ועדת עררים, ואין ערעור על החלטתה; השר רשאי לקבוע בתקנות את הרכב ועדת העררים, ואת דרכי פעולתה.

(ד) הועבר הילד או הנער ממוסד חינוך מוכר למוסד חינוך מוכר אחר, חייב כל אחד מההורים של הילד או של הנער לדאוג לכך שהילד או הנער יבקר באופן סדיר במוסד החינוך שאליו הועבר, והאמור בסעיף 4 יהול על כל אחד מההורים בשינויים המחוייבים.

תיקון סעיף 5

2. בסעיף 5(ב) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) מי שניתנה עליו הוראת פטור לפי סעיף זה, לא יחולו לגביו הוראות סעיפים 6, 7 ו-10 אלא בכפוף לתנאים ול- סייגים שבהוראות הפטור, ובלבד שתישמר בה חובה לספק לילד או לנער לימודים במסגרת שקבע השר בכל מקרה שהילד או הנער מסוגל לכך."

חבר הכנסת ש. לוין

¹ ס"ח תש"ט, עמ' 287; תש"י, עמ' 126, עמ' 314; תשי"ג, עמ' 140; תשכ"ט, עמ' 33, עמ' 176, עמ' 178; תשל"א, עמ' 146; תשל"ב, עמ' 102.